

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-886/13-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Úterý, okres Plzeň-sever, příspěvková organizace
Sídlo	330 40 Úterý 16
E-mail právnické osoby	zms_utery@iol.cz
IČO	60 611 171
Identifikátor	600 071 251
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Vlastimilem Brychtou, ředitelem školy
Zřizovatel	Město Úterý
Místo inspekční činnosti	Úterý 16
Termín inspekční činnosti	18. a 19. listopadu 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v Základní škole a Mateřské škole Úterý, okres Plzeň-sever, příspěvkové organizaci (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školského zařízení činnost mateřské školy s nejvyšším povoleným počtem 24 dětí, základní školy s nejvyšším povoleným počtem 80 žáků, základní školy speciální s nejvyšším povoleným počtem 1 žák, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 40 žáků a školní jídelny s povoleným počtem 120 stravovaných.

Jednotřídní MŠ (dále „MŠ“) sídlí v přízemí školní budovy. Má samostatný vchod, ale je zároveň propojená s prostory základní školy. Pro svoji činnost má výborné prostorové podmínky, které tvoří několik heren, sociální zařízení, šatna a zázemí pro personál MŠ. Pro školní rok 2013/2014 bylo přijato 19 dětí, z nichž 5 je v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Personálně je předškolní vzdělávání zabezpečeno dvěma učitelkami s celkovým úvazkem 1,6. Provoz MŠ je stanoven od 7:00 do 15:00 hodin. Úplata činí 250,- Kč měsíčně. Činnost MŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“), který splňuje požadavky souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“).

Základní škola (dále „ZŠ“) s 1. – 5. ročníkem vzdělává v letošním školním roce 27 žáků ve dvou třídách. V I. třídě je sloučen 1. a 3. ročník s 11 žáky, II. třída spojuje 2., 4. a 5. ročník s 16 žáky. Pedagogický proces je realizován podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) „Pojďme se učit“. Současně je v I. třídě vzdělávána 1 žákyně třetího ročníku za podpory asistentky pedagoga podle Školního vzdělávacího programu pro základní školu speciální „Učíme se s radostí“.

Školní družina (dále „ŠD“) má jedno oddělení, ve kterém jsou zapsáni všichni žáci školy. Provoz ŠD je stanoven od 7:00 do 7:45 a od 11:35 do 16:00 hodin, úplata činí pro pravidelnou docházku 100,- Kč měsíčně. Činnost ŠD probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který byl zpracován v souladu se školským zákonem.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy splňuje zákonné požadavky pro výkon funkce, kterou vykonává od 1. 7. 2009. Jednoduchá organizační struktura mu umožňuje operativní řízení školy. Spoléhá proto na vlastní iniciativu a zodpovědnost zaměstnanců. Nedostatky ve vedení pedagogické dokumentace zjištěné při inspekční činnosti v listopadu 2012 ředitel odstranil. Přepracovaný ŠVP ZV je nyní v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a aktuální školní řád obsahuje povinná zákonná ustanovení. Kontrolní a hospitační činnost je ředitelem plánovitě prováděna v ZŠ. Z hospitačních záznamů je patrné, že ze strany ředitele není kladen důraz na pedagogické vedení učitelů. Záznamy jsou formální, neobsahují opatření ke zlepšení. Uvedené zjištění potvrdily i hospitace ČŠI. U jedné vyučující nedošlo od minulé inspekční činnosti ke kvalitativnímu posunu v oblasti metodické i odborné.

Ředitel školy podporuje další vzdělávání pedagogů, které postihuje priority školy, s důrazem na naplňování ŠVP, výuku jazyků a informatiky. Účast na vzdělávacích akcích však závisí na možnosti školy při zajištění organizace jejího chodu. Problematické je to zejména v MŠ.

Vedením **mateřské školy** je pověřena zkušená kvalifikovaná učitelka. Přestože má snížen rozsah přímé pedagogické činnosti o 3 hodiny týdně, její kompetence nejsou písemně vymezeny a nejsou tak přesně specifikovány její povinnosti vedoucího pracovníka. Tato nevyjasněnost kompetencí byla konstatována inspekcí již v roce 2008. Druhá učitelka je nekvalifikovaná, v MŠ působí od dubna 2013 a pracuje na zkrácený úvazek (0,6). Studuje pedagogickou fakultu (učitelství pro 1. stupeň ZŠ), čímž nezíská kvalifikaci předškolního pedagoga. Personální podmínky v MŠ jsou tak nestabilní. Chod MŠ je plynulý, povinná dokumentace je zpracována, nejsou však vedeny žádné záznamy z kontrolní činnosti mateřské školy. Ředitel subjektu neprovádí hospitační činnost v MŠ a získává jen zprostředkované informace o průběhu a výsledcích předškolního vzdělávání.

Mateřská škola tak není plně včleněna do subjektu, vážně vzájemná komunikace, není patrná spolupráce uvnitř celého kolektivu ZŠ a MŠ. Materiální podmínky předškolního vzdělávání nejsou optimální a od poslední inspekce v MŠ se příliš nezlepšily. Nové jsou jen dvě skříně na pomůcky. Převládá starší vybavení, které již nespĺňuje nároky funkčnosti a estetiky. Opotřebované stolky a židličky, omšelé sociální zařízení či naprosto nevyhovujícím způsobem zabezpečené zázemí pro odpočinek dětí nevypovídají o plánovité péči o zkvalitňování vzdělávacího prostředí MŠ. Rovněž zásoba hraček a pomůcek je nižší než běžný standard zjištěný v mateřských školách podobného typu. Učitelky však vhodně doplňují podmínky pro výtvarné a pracovní činnosti přírodninami, tvořivě uplatňují též odpadový materiál. Výzdoba zajímavými dětskými pracemi tak zvyšuje podnětnost vzdělávacího prostředí.

Při přijímání dětí do prvního ročníku **základní školy** ředitel dodržuje zákonná ustanovení a o průběhu základního vzdělávání řádně vede příslušnou dokumentaci. Všechny povinné údaje o žácích jsou zaznamenány v elektronicky vedené matrice. Vzhledem k velikosti školy ředitel rovněž zabezpečuje výkon specializovaných činností (výchovní poradce, koordinátor ŠVP, ICT). Výuku v ZŠ zajišťují 4 pedagogové. Na plný úvazek pracuje kromě ředitele školy, který je zároveň třídním učitelem v I. třídě, třídní učitelka II. třídy. Oba dva splňují zákonem požadované kvalifikační předpoklady. Předmět Prvouka a Hudební výchova vyučuje kvalifikovaná učitelka - důchodkyně s dlouholetou pedagogickou praxí. Předměty výchovního charakteru učí vychovatelka školní družiny, která nemá kvalifikaci pro výuku na 1. stupni ZŠ. Pedagogický sbor je stabilní. Personální podmínky jsou v daném typu školy standardní.

Prostorové podmínky ZŠ jsou vzhledem k počtu žáků nadstandardní. Kromě dvou kmenových tříd jsou pro výuku využívány učebny hudební a výtvarné výchovy a nově zrekonstruovaná počítačová učebna. Pro tělesnou výchovu je k dispozici tělocvična a hřiště. Školní prostředí působí kultivovaně, esteticky a čistě. Vybavení školy pomůckami pro výuku umožňuje naplňování ŠVP. Materiální podmínky jsou dle finančních možností postupně zlepšovány. Škola je zapojena do projektu „EU – Peníze školám“, v rámci kterého se podařilo zkvalitnit oblast výpočetní a prezentační techniky.

Činnost ŠD je realizována ve dvou účelně vybavených samostatných učebnách, využívány jsou i ostatní prostory ZŠ.

K realizaci vzdělávacích programů má ZŠ a ŠD požadované materiální podmínky. Rizika v oblasti řízení jsou v chybějící kontrolní činnosti v MŠ a ve stanovení kompetencí vedoucí učitelce MŠ a v metodickém vedení učitelů v ZŠ. Nutné je rovněž zajištění kvalifikované učitelky MŠ a zlepšení materiálních podmínek pro předškolní vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Mateřská škola

ŠVP PV byl sestaven již v roce 2005 a přestože je průběžně aktualizován, je vhodné ho již s ohledem na obměnu pedagogického sboru spolu s třídním plánováním inovovat. Jeho motivační název „Hurá do mateřské školy“ vypovídá o snaze zajistit dětem vzdělávání v prostředí, kde se budou cítit bezpečně, kde se budou učit hrou a kde budou podněcovány k aktivitě. Preferovaným prostředkem k naplňování těchto cílů je prožitkové učení. Tato účinná pedagogická metoda byla v průběhu inspekce uplatňována zejména vedoucí učitelkou. V průběhu řízené činnosti dala dětem dostatek příležitostí k uplatnění vlastní aktivity, fantazie a hravého získávání poznatků. Všestranný rozvoj osobnosti dětí byl

podporován pestrou, smysluplně provázanou vzdělávací nabídkou. Prostor byl věnován pohybu, kooperaci, smyslovému vnímání, prvkům ekologické výchovy i rozvoji komunikace. Otevřenými otázkami byly děti vedeny k přemýšlení. Vhodně byla včleňována práce s básní či rituálním říkadlem, zařazen byl také zpěv s klavírním doprovodem a hrou dětí na rytmické nástroje. Celková kompaktnost a graduující průběh činnosti s uplatněním prvků tvořivé dramatiky přinesla dětem hluboké prožitky.

Nekvalifikovaná, začínající učitelka tyto efektivní metody a formy práce zatím hledá. Její vztah k dětem, schopnost podpory kvalitní dětské hry a příznivých sociálních vztahů dávají ale předpoklad jejího pozitivního profesního rozvoje. Nezbytné je zajistit jí odpovídající systematické metodické vedení.

Průběh předškolního vzdělávání dosvědčuje naplňování ŠVP PV a je celkově na požadované úrovni.

Základní škola

ŠVP ZV je zaměřen na poskytování všeobecného základu s důrazem na pohodu vzdělávacího prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství. Disponibilními hodinami je posílen vzdělávací obsah povinných vyučovacích předmětů český jazyk, matematika, přírodověda a vlastivěda.

Naplňování cílů základního vzdělávání, rozvoj funkčních gramotností, klíčových kompetencí a úroveň dosažených výsledků vzdělávání byly sledovány v předmětech Český jazyk, Matematika, Prvouka a Anglický jazyk. V průběhu inspekčních hospitací probíhala výuka ve třídě se spojenými ročníky, vyjma jedné hodiny angličtiny. Organizace vzdělávacího procesu v málo početných třídách byla založena na střídání přímé a nepřímé práce. Převládala frontální výuka a samostatná práce žáků, v menší míře probíhala práce ve skupinách s následnou prezentací a kontrolou skupinových výstupů. Nabídka činností a aktivit pro žáky účelně propojovala jejich dovednosti a vědomosti z jiných vzdělávacích oblastí. Výrazné nedostatky v promyšlené organizaci a efektivitě výuky se projevíly v předmětu Matematika ve třídě se třemi odděleními. Zvolený, málo stimulující styl výuky snižoval účinnost podpory rozvoje osobnosti žáka. Všem žákům byly zadávány úkoly stejné náročnosti. Průběžné hodnocení uplatňované učiteli bylo motivující, avšak málo výrazné, jen ojediněle zdůvodněné a se zpětnou vazbou pro žáky. Žádoucí prostor pro sebereflexi a jejich sebehodnocení nebyl vytvářen. Kontrolou žákovských knížek byla zaznamenána přiměřená četnost klasifikace. Funkčně byly ve výuce využívány didaktické pomůcky a výpočetní technika. Sledovaná výuka anglického jazyka byla ve všech ročnících vedena pouze v českém jazyce. Žáci pracovali střídavě pod vedením učitelky nebo samostatně zpracovávali zadaný úkol, bez následné funkční zpětné vazby. Vyučující nedokázala přizpůsobit metody práce aktuálním reakcím žáků a situaci ve třídě. Použité učební postupy nepodporovaly rozvoj jazykových dovedností žáků a vytvářely rizikový stav přetrvávající od minulé inspekce.

Průběh základního vzdělávání celkově vykazuje požadovaný stav, s dílčím rizikem nízké efektivity výuky anglického jazyka.

Zájmové vzdělávání

Činnost ŠD navazuje na vzdělávací cíle ŠVP ZV a podporuje aktivní a smysluplné trávení volného času žáků. Při inspekci sledované zájmové činnosti byl dán žákům prostor pro kreativitu, možnost uplatnit vlastní představivost a fantazii. Výsledkem skupinové práce bylo osobité výtvarné dílo (strom, květina) s nápaditým slovním komentářem. Sledované činnosti dokládaly erudovanost vychovatelky. ŠD ve spolupráci s pedagogy ZŠ

realizuje pestrou škálu akcí, kterými přispívají k obohacení kulturního života obce. Mezi tradiční akce pro veřejnost patří např. Drakiáda, Rozsvícení vánočního stromku, Masopust a Den matek.

Zájmová činnost ŠD vykazuje nadstandardní stav.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Mateřská škola

Děti se v průběhu inspekčních hospitací chovaly samostatně a uplatňovaly dohodnutá pravidla. Při stolování a hygieně dodržují společenské normy. Jsou schopné sebekázně a dobře reagují na učitelky. Otevřeně komunikovaly, projevovaly dobré znalosti o přírodě a její ochraně. V MŠ se dobře orientují, při hře využívaly všechny prostory, bezkonfliktně spolupracovaly. Spontánně využívaly tělovýchovné náčiní (gymbaly) či nabídku tvořivých činností (malování). Pozitivním jevem je skutečnost, že jejich výtvarné práce byly následně uplatněny v učitelkami řízených činnostech, čímž je vhodně podporována aktivita a posilováno sebevědomí dětí. Autonomně se děti projevovaly také tím, že pokud je nějaká činnost nebavila, opouštěly ji. To dává učitelce prostor k pružné změně pedagogického stylu a nutí ji k pečlivému promýšlení a přípravě atraktivní vzdělávací nabídky.

Výsledky naplňování ŠVP PV jsou v MŠ sledovány, hodnotící zpráva za uplynulý rok stanovuje reálné závěry včetně stanovení priorit pro další období. Vedena je též logopedická diagnostika, kde vedoucí učitelka uplatňuje svoji rozšiřující kvalifikaci logopedického asistenta. Nižší funkčnost mají pozorovací archy předškolních dětí, které jen konstatují zjištěný stav, ale nepostihují vývoj dětí v čase.

Základní škola

Sledované výsledky žáků v průběhu inspekční činnosti vykazovaly standardní úroveň. Výjimkou byla nízká úroveň jazykových dovedností žáků v předmětu anglický jazyk. Výsledky vzdělávání a míru úspěšnosti žáků škola pravidelně hodnotí zejména na jednáních pedagogické rady. Tato oblast byla jen velmi obecně a stručně zpracována ve Výroční zprávě o činnosti školy. V loňském školním roce prospělo všech 26 žáků, z toho 15 s vyznamenáním, 1 žákyně je hodnocena slovně, 1 žák nebyl hodnocen. Pro vyhodnocování výsledků vzdělávání jsou školou využívány vlastní evaluační nástroje (písemné práce z českého jazyka a matematiky). Do komerčního testování, které umožňuje porovnání dosažené úrovně se žáky škol stejného typu, se nezapojuje. Žáci pátého ročníků se účastnili povinného celoplošného testování, ale s výsledky učitelé dále nepracovali. Zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků po jejich odchodu na druhý stupeň ředitel ve spádových školách nezjišťuje.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, o průběhu a výsledcích vzdělávání jsou informováni tradiční formou (třídní aktivity, konzultace, žákovské knížky). Běžnou vzdělávací nabídku doplňuje řada sportovních, kulturních a společenských akcí. Příznivý vliv na život školy má i spolupráce se zřizovatelem a s místními organizacemi.

V rámci hodnocení instituce vykazují výsledky předškolního a základního vzdělávání požadovanou úroveň, ve výuce anglického jazyka setrvává úroveň riziková.

Další zjištění

Subjekt je zapojen do projektu „Recyklohraní“. V ZŠ je dále realizován projekt „Školní mléko“, „Ovoce do škol“ a od letošního školního i projekt „Čtení pomáhá“.

Závěry

Škola i přes uvedené nedostatky svou celkovou činností přispívá k postupnému rozvoji osobnosti dětí a žáků, k utváření požadovaných kompetencí a předpokladů pro jejich pokračování v dalším vzdělávání.

- a) Silnou stránkou školy je podnětná činnost předškolního a zájmového vzdělávání, spolupráce se zřizovatelem a prezentace školy na veřejnosti.
- b) Rizikový stav vykazuje nesystematická hodnotící a kontrolní činnost ředitele vůči celému subjektu a nízká úroveň výuky anglického jazyka.
- c) Slabou stránkou jsou materiální podmínky předškolního vzdělávání.
- d) Na základě zjištění ČŠI je zapotřebí zkvalitnit kontrolní činnost ředitele školy. V průběhu vzdělávání v ZŠ efektivně začleňovat vnitřní diferenciaci a individualizaci a nastavit opatření ke zkvalitnění výuky anglického jazyka.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje do 30 dnů zprávu o přijetí opatření ke zlepšení stavu uvedeného v Závěrech písm. b).

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina ze dne 7. 11. 2002 s účinností od 1. 1. 2003 čj. 298/02 včetně dodatku č. 1
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škola a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 53 647/2012-62 s účinností od 17. 1. 2013
3. Jmenování do funkce ředitele vydané Městem Úterý dne 30. 6. 2009 pod čj. 205/09 s účinností od 1. 7. 2009
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 15. 11. 2013
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků a ředitele školy, ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání
6. Osvědčení o Studiu pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 11. května 2010 vydané KCVJŠ Plzeň pod č. 90101
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2012/2013, 2011/2012
8. Třídní knihy ZŠ platné pro školní rok 2013/2014 (elektronická podoba)
9. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
10. Výkaz o ředitelství R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2013
11. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2013

12. Výkaz o mateřské škole S1-01 podle stavu k 30. 9. 2013
13. Výkaz o školní družině Z2-01 podle stavu k 31. 10. 2013
14. Koncepce rozvoje Základní školy a Mateřské školy Úterý, okres Plzeň-sever 2012-2016
15. Minimální preventivní program ze dne 30. 8. 2012
16. Plán výchovného poradce 2013-2014
17. Plán hospitační činnosti 2013-2014
18. Plán kontrolní činnosti 2013-2014
19. Školní řád ZŠ s účinností od 1. 9. 2013
20. Rozvrh hodin platný pro školní rok 2013/2014
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2013/2014
22. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pojďme se učit“ s platností od 1. 9. 2013
23. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální „Učíme se s radostí“ s platností od 1. 9. 2013
24. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 2. 9. 2013
25. Vnitřní řád školní družiny ze dne 29. 8. 2013
26. Třídní kniha školní družiny platná pro školní rok 2013/2014
27. Přihlášky žáků do školní družiny pro školní rok 2013/2014
28. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2013
29. Zápis z jednání pedagogické rady za školní roky 2012/2013 a 2013/2014
30. Záznamy z hospitací za školní rok 2012/2013, 2013/2014
31. Inspekční zpráva čj. ČŠIP-1040/12-P ze dne 12. 12. 2012
32. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Hurá do mateřské školy“ vydaný s platností od 1. 9. 2005
33. Třídní kniha MŠ
34. Školní matrika MŠ (Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, Evidenční listy (19x)
35. Pracovní povinnosti a rozpis přímé pedagogické práce učitelek MŠ
36. Zápis ze schůze školské rady ze dne 31. ledna 2013
37. Kniha úrazů vedená od roku 1998

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Bartošová v. r.

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Motlíková v. r.

V Plzni 3. prosince 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Vlastimil Brychta, ředitel školy

Vlastimil Brychta v. r.

V Plzni dne 6. 12. 2013

Připomínky ředitele školy

20. 12. 2013

Připomínky nebyly podány.